

מי (אשקלון) 21510-10-25 - מדינת ישראל נ' אהרון קרוטשה

בית משפט השלום באשקלון

מ"י 21510-10-25 מדינת ישראל נ' קרוטשה
תיק חיצוני: 461447/2025

לפני כבוד השופט יניב בן הרוש

המבקשת: מדינת ישראל באמצעות עו"ד אביעד כץ פקד
שגיא מור יוסף

נגד

החשוד: אהרון קרוטשה
באמצעות עו"ד אלן שקאף

החלטה בבקשה לביטול הוצאות

לפני בקשה לביטול הוצאות שהושתו על המבקשת לטובת אוצר המדינה. ההוצאות הוטלו בגין שתי עילות עצמאיות. הראשונה - הגשת תיק מעצר בשעת צהריים מאוחרת, למרות שהחשוד נעצר ערב לפני כן, ללא נימוק מניח דעת ובניגוד לנוהל העבודה הקיים. השנייה - בקשת המעצר לא הייתה ערוכה כראוי, היו חסרים בה פרטים וחלק מן הפרטים בה היו לא נכונים.

המבקשת טוענת כי אין לבית המשפט סמכות לעשות כן - האמנם?

רקע

1. ביום 16.10.25 הוגשה בקשת המעצר הראשונה בתיק זה באיחור ניכר בניגוד לנוהל בית המשפט וללא כל הסבר מניח דעת. כמו כן בקשת המעצר הייתה מלאה בתקלות, טעויות והשמטות. לאור כך קבעתי כי מדובר בהתנהלות פסולה של היחידה החוקרת ומשזו הוזהרה מספר רב של פעמים בנוגע לפתיחת בקשות מעצר בשעות מאוחרות, ואף בנוגע לחובתה לערוך בדווקנות את בקשות המעצר כמתחייב בחוק, הטלתי הוצאות על סך 5,000 ₪ לטובת אוצר המדינה אשר נקבע כי ישולמו עד ליום 21.10.25.

ביום 22.10.25, לאחר שחלף המועד לתשלום ההוצאות, הגישה המבקשת בקשה לדחיית מועד תשלום ההוצאות, ולשקילת ביטול ההוצאות. המבקשת טענה כי קיים הסדר שמקורו בהחלטה משותפת של סגן נשיא בית המשפט ופיקוד המשטרה מלפני למעלה מעשור, הסדר אשר נועד להבטיח שיטת עבודה תקינה תוך שמירה על זכויות האזרח. בהתאם להסדר יש להגיש בקשות מעצר עד לשעה 8:30 בבוקר והגשה תוך חריגה משעה זו תוגש באישור הר"ח המרחבי ובכפוף לאישור בית המשפט. לטענת המבקשת, הסדר זה לא נועד להקים חובה נורמטיבית חיצונית בגינה רשאי בית המשפט להטיל על המבקשת הוצאות במקרים של חריגה מההסדר. לטענת נציג המבקשת, ככל שקיימת חריגה מההסדר על בית המשפט לידע את הפיקוד המרחבי על מנת שאלו יפעלו למניעת חזרה על התנהגות זו. לצד האמור סייגה המבקשת את טיעוניה בדבר היעדר סמכות וציינה כי גם אם ניתן לומר שמדובר בסמכותו הטבועה של בית המשפט, הרי שקיימות בידי השופט סנקציות אפשריות אחרות להבעת מורת רוחו על התנהלות היחידה החוקרת.

טיעוני הצדדים

2. בדיון שהתקיים ביום 5.11.25 חזרה המבקשת על טענותיה לפיהן מדובר בנוהל עבודה של המשטרה שנקבע זה מכבר בין היחידה החוקרת לבית המשפט, וחריגה ממנו אינה מקימה סמכות להטלת הוצאות על ידי בית המשפט. נטען כי ככל שהיחידה החוקרת אינה עומדת בנהלי העבודה אזי על הממונים ביחידה החוקרת הסמכות לאכוף את נהלי העבודה. לצד האמור, ציינו כי בעת הנוכחית ההתנהלות האמורה לא נכפפה בצורה משמעתית במשטרת ישראל. מטעם הסנגוריה הציבורית התייצבה עו"ד שקף אשר טענה כי הסמכות החוקית לחייב את המשטרה לפעול בהתאם לנהלים מעוגנת בסעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996 (להלן: **חוק המעצרים**). לטענתה, משטרת ישראל הפרה לא אחת את הוראות החוק בכך שקיים חוסר בפרטים בבקשות המעצר, או שנסיבות המקרה המתוארות בבקשה שונות מפרטי המקרה לאשורם. נוכח האמור, טענה כי נדרש מענה בעניין זה אשר יכול להינתן, בין היתר, על דרך של מחיקת הבקשה, דחייתה, שחרור החשוד או בכל דרך שנראית לבית המשפט על מנת לתת מענה לתופעה לפיה מוגשת בקשת מעצר בחריגה מהוראות החוק.

דיון והכרעה

3. אקדים ואומר כי דין בקשת המבקשת לבטל את ההוצאות להידחות. תחילה אתייחס לסוגיית הסמכות להטיל הוצאות, ולאחר מכן אפרט את הנימוקים המצדיקים הטלת הוצאות בתיק זה.

סוגיית הסמכות

4. המבקשת חלקה על סמכות בית המשפט להטיל עליה הוצאות כמתדיינת. המבקשת מפנה לכך שהאיחור בפתיחת בקשת המעצר אינו מהווה הפרה של הוראת חוק או נוהל מחייב, כי אם הפרה של נוהל עבודה מוסכם בין בית המשפט לבין המשטרה. לא ניתן לקבל את הטענה. העובדה שמדובר בנוהל מוסכם אינה הופכת אותו לחסר משמעות נורמטיבית. למעשה, מרבית ההתחייבויות הקיימות בעולם המשפט הן פרי הסכמת הצדדים לה. העובדה שהתחייבות היא פרי הסכמה, אינה צידוק להפרתה וודאי אינה בבחינת פטור מסנקציה. נראה כי ההיפך הוא הנכון.

העובדה שהנוהל הרלוונטי הוא פרי עבודה משותפת של בית המשפט ושל המבקשת, מקימה לכל הפחות טעם טוב נוסף למבקשת לקיים את התחייבותיה.

5. זאת ועוד ההוצאות הוטלו לא רק בגין האיחור בפתיחת בקשת המעצר, אלא גם בגין פגמים בבקשת המעצר. המקור הנורמטיבי לחובה למילוי הבקשה מצוי בחוק ולא בנוהל. לכן, יש לראות את ההתנהלות ככוללת לא רק הפרת נוהל, אלא גם הפרת חוק.

6. כך או אחרת, בהינתן נוהל או בהיעדרו, הלכה היא כי סמכותו של בית המשפט לפסוק הוצאות למי מן הצדדים להליך המשפטי בגין התנהלות דיונית פסולה נובעת מסמכותו הטבועה של בית המשפט. בפסיקת בית המשפט נקבע כי ניתן להטיל הוצאות על עורך דין בשל הארכה בחקירת עדים, אי ציות להנחיות בית המשפט בנוגע לאופן ניהול חקירה, ואף ניסוח כתבי בי-דין. (ראו למשל בע"מ 3778/12 **גלפנבויס נ' מדינת ישראל** (נב 29.9.14)). ובאופן כללי נקבע כי ניתן להטיל הוצאות על עורך דין בגין פגיעה בהתנהלותו היעילה של בית המשפט (ראו למשל ע"פ 3665/15 **מדינת ישראל נ' אלחמידי** (נב 20.4.16))

7. למקרים בהם הוטלו הוצאות על התביעה המשטרית ראו למשל רע"א 38788-02-12 **מדינת ישראל נ' גטאס** (נב 27.2.12). באותו עניין נדונו שני במקרים במיוחד. באחד הוטלו הוצאות על התביעה בשל כך שלא וידאה התייצבות עדי תביעה לדיון. ובשני הוטלו על התביעה הוצאות בשל כך שלא הגישה הסדר טיעון בכתב. בית המשפט קבע כי: "**בהיות המדינה בעל דין ככל בעל דין אחר - הן בהליך האזרחי והן בהליך הפלילי - ומאחר שלכל רשות מרשויות המדינה יש במסגרת התקציב, תקציב משלה, חזקה הוא שחיוב רשות אחת מרשויות המדינה בתשלום הוצאות לטובת אוצר המדינה, אכן יבוצע על דרך של ביצוע בפועל של העברת הכספים הנדרשים מהרשות עליה הוטל החיוב, לכלל אוצר המדינה**". למקרה בו הוטלו הוצאות על המשטרה בגין מסירת אינפורמציה מטעה לגבי מיקום עצורים שנרשה הבאתם לבית המשפט לצורך דיון מעצר, ראו למשל מ"י 46119-03-16 **מדינת ישראל נ' חלאק**. כן ראו מקרה בו הטיל בית המשפט הוצאות על המשטרה בשל כך שנוכח התנהלותה לא בוטל דיון החזרת תפוס ואף לא נשלח נציג מטעמה למשטרה. ה"ת (שלום טב') 5238-06-21 **אחמד אגבאריה נ' מדינת ישראל - תחנת משטרת בית שאן** (נב 24.6.2021). עוד ראו מ"י (שלום ב"ש) 2258-10-15 **מדינת ישראל נ' פראג אבו עליין** (נב 12.10.2015) שם הטיל בית המשפט הוצאות בגין דיווח מטעה של המשטרה לגבי מועד הבאת עצורים לבית המשפט. ואף מ"י (שלום ראשל"צ) 53111-12-16 **חיים יוסף מרציאנו נ' מדינת ישראל** (נב 6.2.2017) שם הוטלו הוצאות על המשטרה נוכח התעלמות מהחלטות בית המשפט.

8. הטלת הוצאות נותנת מענה מעשי לצורך במניעת זלזול בהוראות בית המשפט, ובהבטחת קיום ההליך הפלילי באופן יעיל, התואם את הוראות החוק. (רע"פ 8277-20 **כהן נ' מדינת ישראל** (נב 7.11.21)) הדברים נכונים מקום בו הטלת ההוצאות מתבקשת על ידי מי מן הצדדים, נוכח פגיעה חוזרת בזכויות החשודים. (כך במ"י 33076-09-25 **מדינת ישראל נ' כהן**) אולם היא אפשרית גם מקום בו הצד שכנגד לא עתר לכך. (מ"ח 1129/13 **אבני נ' מדינת ישראל** (נב 22.7.13) משזה נאמר, הלכה היא כי הטלת הוצאות תיעשה במשורה. (ראו רע"פ 40334-04-25 **ניתאי נ' מדינת ישראל** (נב 5.5.25))

9. אכן, המבקשת אינה מתדיין רגיל, אך מתדיין היא אף על פי כן. בית המשפט וודאי רשאי לשקול שיקולים הקשורים במאפייניה של המבקשת. כך למשל, מצד אחד קיימים שיקולים הקשורים לקשיים האובייקטיביים הנחים לפתחה של המבקשת נוכח העומס העצום בו היא מצויה, אך מצד שני לא ניתן להתעלם מהעובדה שהמבקשת היא גוף עתיר כוח, אשר בכוחו להגביל חירות של אזרחים במחי יד. שיקולים אלה ואחרים וודאי קשורים לאופן הפעלת הסמכות, אך לא שוללים אותה מניה וביה.

הטעמים המצדיקים הטלת הוצאות

10. עתה אפרט מספר טעמים אשר יש בהם להצדיק הטלת הוצאות במקרה שלפניי.

ראשית, מדובר בהפרת נוהל משותף למבקשת ולבית המשפט. הגשת בקשות מעצר באיחור ניכר פוגעת ביכולת של בית המשפט לתפקד באופן תקין ויעיל במהלך יום דיונים. הגשת בקשת מעצר באיחור, אף גורמת לעיכוב בלתי סביר בסדר יומן של המתדיינים. כפי שציינתי לעיל, לבית המשפט סמכות טבועה להטיל הוצאות על מתדיינים בשל פגיעה בהתנהלותו היעילה. (ראו למשל ע"פ 3665/15 **מדינת ישראל נ' אלחמידי** (נבו 20.4.16)) לכן, די בטעם זה לבדו כדי להצדיק הטלת הוצאות. אולם בענייננו יש נימוקים נוספים כמפורט להלן.

שנית, אי הקפדה על מילוי בקשות מעצר עלולה להוביל לפגיעה בזכויות חשודים. בקשת המעצר היא כלי חיוני הנחוץ להגנת החשוד. מילוי הבקשה ברישול אינו הולם את משמעותו האקוטית עבור החשוד ובא כוחו אשר מצויים בשלב זה של ההליך בעלטה מוחלטת. סעיף 15 לחוק המעצרים קובע את סדרי הדין בנוגע לבקשת מעצר. הגשת בקשה החורגת מהתנאים המפורטים בחוק עשויה לעלות לכדי התנהלות פסולה הפוגעת בזכויות חשודים. בה בעת, התנהלות שכזו גם מסרבלת את הדיון, מקשה על עבודת הסנגור וממילא אף פוגעת ביעילות עבודת בית המשפט. מצופה מהמבקשת שתקיים את הכלל לפיו נאה דורש נאה מקיים. כפי שהמבקשת עוצרת וחוקרת אזרחים אשר מפרים חוק, תקנה או נוהל, עליה להקפיד הקפדה יתרה על מילוי חוקים ונהלים הרלוונטיים לעבודתה.

שלישית, הבקשה הוגשה לאחר תום המועד לתשלום ההוצאות. על המבקשת היה לשלם את ההוצאות עד ליום 21.10.25 אולם המבקשת לא עשתה. רק ביום 22.10.25, בחלוף המועד לתשלום ההוצאות הוגשה הבקשה שבפניי. אציין כי בבקשה נכתב כי ניתן לשלם את ההוצאות עד ליום 23.10.25 ויש לקוות כי הדבר נכתב בשוגג משום שמדובר בנתון שאינו אמת. ייתכן והיה באמור כדי להצדיק את דחיית הבקשה. אולם מצאתי כי יש לאפשר למבקשת לקבל את יומה ולהשמיע את טענותיה ביחס להטלת ההוצאות. עדיין, יש בכך כדי להצביע על האופן בו, פעם אחר פעם, המבקשת לא פועלת בהתאם לאותם סטנדרטים אותם היא אוכפת בשגרה.

רביעית, מדובר בהתנהלות חוזרת. לא מדובר בפעם ראשונה בה המבקשת פועלת באופן דומה. בעבר אירעו מקרים דומים מסוג זה והערתי על כך למבקשת על גבי הפרוטוקול ומחוצה לו. אולם

הכל ללא הועיל, המבקשת לא נעתרה לאזהרות בית המשפט והמשיכה בשלה. כך למשל, במ"י 2551-09-25 **מדינת ישראל נ' דז'בסרוב ואח'** קבעתי כי יש מקום להטיל הוצאות על המבקשת, נוכח פגמים שנפלו במילוי בקשת המעצר. לבקשת היחידה החוקרת לאחר הצהרתה כי הופקו לקחים, הוריתי על ביטול ההוצאות. למרבה הצער נראה כי הלקחים לא הופקו.

חמישית, לא רק שהמבקשת לא הפיקה לקחים ממקרים קודמים היא אף לא הפיקה לקחים בתיק זה, בין מועד הטלת ההוצאות ובין מועד הדיון בבקשה לבטלן. על אף שהמבקשת שלחה מסמך כתוב ומנומק ועל אף שטרח לשלוח שני נציגים מטעמה לאולם, לא הוצגה לבית המשפט כל הפקת לקחים או אינדיקציה להפנמת חומרת התנהלות המבקשת. אציין כי לו הייתה מוצגת בפניי אינדיקציה שכזו ייתכן והייתי שוקל בחיוב הפחתה של גובה ההוצאות או אף את ביטולן כפי שעשיתי למשל במ"י 2551-09-25 **מדינת ישראל נ' דז'בסרוב ואח'**.

שישית, המבקשת לא טרחה לשלם הוצאות בגין תיק קודם. כך למשל, במ"י 33076-09-25 **מדינת ישראל נ' כהן**, הטלתי על המבקשת הוצאות בסך ₪ 1,000 בגין איחור בהבאת עצור. קבעתי כי על המבקשת לשלם את ההוצאות עד ליום המבקשת 28.9.25. המבקשת עשתה דין לעצמה ולא שילמה את ההוצאות. ביום 2.11.25 קבעתי כי על המבקשת להגיב מדוע זה לא שולמו ההוצאות. ורק בעקבות כך הוגשה תגובת המבקשת לפיה היא עותר לארכה בת חודש ימים על מנת לשלם את ההוצאות. דהיינו לא רק שהמבקשת לא מפיקה לקחים כתוצאה מהתנהלותה, אלא היא אף לא משלמת הוצאות המוטלות עליה בזמן.

11. טרם סיום אציין שהמבקשת טענה כי היה מקום לנקוט בסנקציה אחרת, כמענה 'עונשי' להתנהלות המשטרה. טענה זו לוקה במספר כשלים. הראשון הוא שהטלת הוצאות בנסיבות העניין אינה סנקציה עונשית כי אם בעיקר כלי להבטחת ניהול יעיל של הדיון. השני הוא שבית המשפט ניסה גם ניסה לנקוט באמצעים אחרים טרם הטלת הוצאות, אך ללא הועיל. השלישי הוא שצעדים עונשיים כגון שחרור עצור, אינם בבחינת עונש למבקשת, אלא עונש לציבור הרחב.

סוף דבר

12. מכל הטעמים שפורטו, אני דוחה את בקשת המבקשת לבטל את ההוצאות. עם זאת, לאור העומס הרב המוטל על המבקשת, לאור ריבוי משימותיה, ומתוך תקווה כי יהיה בכך לעודד את המבקשת לנקוט בצעדים אופרטיביים לתיקון תקלות חוזרות מסוג זה, מצאתי כי ניתן להפחית את גובה ההוצאות מ-5,000 ₪ ל-2,000 ₪. ההוצאות ישולמו עד ליום 1.12.25.

ניתנה היום, כ"ח חשוון תשפ"ו, 19 נובמבר 2025,
בהעדר הצדדים.

